

MATERIAŁY
VII MIĘDZYNARODOWEJ
NAUKOWI-PRAKTYCZNEJ KONFERENCJI

«PERSPEKTYWICZNE
OPRACOWANIA SĄ NAUKĄ
I TECHNIKAMI – 2011»

07 - 15 listopada 2011 roku

Volume 28
Pedagogiczne nauki

Przemysł
Nauka i studia
2011

Wydawca: Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Redaktor naczelna: Prof. dr hab. Sławomir Górniak.

Zespół redakcyjny: dr hab. Jerzy Ciborowski (redaktor prowadzący), mgr inż. Piotr Jędrzejczyk, mgr inż. Zofia Przybylski, mgr inż. Dorota Michałowska, mgr inż. Elżbieta Zawadzki, Andrzej Smoluk, Mieczysław Luty, mgr inż. Andrzej Leśniak, Katarzyna Szuszkiewicz.

Redakcja techniczna: Irena Olszewska, Grażyna Klamut.

Dział sprzedaży: Zbigniew Targalski

Adres wydawcy i redakcji:

37-700 Przemyśl, ul. Łukasieńskiego 7

tel (0-16) 678 33 19

e-mail: praha@rusnauka.com

Druk i oprawa:

Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Cena 54,90 zł (w tym VAT 22%)

**Materiały VII Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji
«Perspektywiczne opracowania są nauką i technikami - 2011»
Volume 28. Pedagogiczne nauki.: Przemyśl. Nauka i studia – 88 str.**

W zbiorze ztrzymają się materiały VII Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Perspektywiczne opracowania są nauką i technikami - 2011». 07 - 15 listopada 2011 roku po sekcjach: Pedagogiczne nauki.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część ani całość tej publikacji nie może być bez zgody

Wydawcy – Wydawnictwa Sp. z o.o. «Nauka i studia» – reprodukowana,

Użyta do innej publikacji.

щогося в зв'язи з тем или иным побуждающим его мотивом. При этом условии структурное место целей в учебной деятельности учащегося занимает именно существенное содержание данного предмета» [1, 297].

Организация учения как модели профессиональной деятельности сближает структуру учения со структурой последней и тем самым способствует развитию внутриучебных и внешних смыслообразующих мотивов учения. Важно, что при этом мотивообразующие факторы заложены в самой организации учения, а не в педагогическом мастерстве преподавателя.

Литература:

1. Леонтьев А.Н. Проблемы развития психики. М., Изд-во МГУ, 1972

Кунашенко Е.В.

ФОРМУВАННЯ МОВНО-МОВЛЕННЄВОЇ ЗДАТНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ОСНОВІ РОЗРОБЛЕНОЇ МЕТОДИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ

Сучасний рівень освітнього простору потребує нових і більш ефективних методів і форм управління навчальним процесом, особливо, якщо це стосується сфери ділових взаємовідносин. У свою чергу, налагодження ефективних взаємовідносин у сфері менеджменту передбачає високого рівня мовно-мовленнєвих умінь. Саме з цією метою нами запропоновано програму формувального експерименту, яка не мала на меті докоріно змінювати або оновлювати структуру навчального процесу з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» на факультеті «Менеджмент організацій»; вносити суттєві зміни до навчальних програм факультету або планів, а зберегти традиційні елементи педагогічного процесу в українському освітньому просторі, оновивши їх новими методами та формами роботи зі студентами на пряму підготовки «Менеджмент організацій». Формувальний експеримент передбачав у діючій структурі і змісті навчального процесу знайти можливості підвищення рівня ефективності роботи щодо формування культури спілкування майбутніх менеджерів аграрного профілю, які в силу об'єктивних і суб'єктивних причин не було використано.

Зокрема, у процесі формувального експерименту нами було враховано психолого-педагогічні умови формування культури спілкування як необхідної складової для підготовки майбутніх менеджерів до різноманітних професійних мовних ситуацій. Означений напрям роботи базувався на наукових дослідженнях психологів, педагогів, за допомогою яких ми визначилися і

зорієнтувалися у виборі методики формування культури спілкування [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7].

Враховуючи специфіку напряму підготовки «Менеджмент організацій», ми спрямували нашу подальшу роботу на формування у студентів знань і умінь культури спілкування, які базувалися на педагогічному забезпеченні професійної діяльності студентів, як майбутніх фахівців сфери менеджменту.

Вплив на формування педагогічного забезпечення професійної діяльності майбутніх менеджерів передбачав розвиток умінь і знань самоконтролю під час спілкування; уміння адаптуватися і бути психологічно стійким у груповій взаємодії; уміння виявляти особистісні проблеми у діяльності групи. Означений напрям дослідницької роботи є достатньо актуальним серед студентів вищих аграрних навчальних закладів, оскільки щоденне навчання і позааудиторна діяльність студентів пов'язана із труднощами щодо розуміння проблем один одного, що вказує на недостатній рівень розвитку культури спілкування, уміння колективно вирішувати поставлені завдання у групі, уміння і знання щодо колективної творчої діяльності. Зокрема, недостатньо високий рівень сформованості педагогічного забезпечення професійної діяльності майбутніх менеджерів пов'язаний із пасивним ставленням до розв'язання означеного кола питань з боку самих викладачів, які, через відсутність аудиторного часу або через стереотипність проведення практичних і лекційних занять, ігнорують важливий аспект формування культури спілкування, який допоможе студентам у майбутній професійній діяльності вирішувати нагальні проблеми у колективі, уміючи вільно, без упереджень, почуватися у ньому. Саме тому, ми мали нагоду включити до зазначеного практичного курсу «Культура мови в навчальному процесі» навчальні вправи практичного модулю, які допомагали студентам у повній мірі реалізовуватися у колективі.

Означений практичний курс передбачав не лише теоретичні, практичні мовні завдання. Опираючись на метод стимулювання активності навчальної діяльності, нами було включено до переліку практичних завдань тренувальні вправи, які допомагали студентам на всіх етапах роботи як спільно планувати зазначені теми, так і самостійно обмірковувати над розробкою певних питань, які стосуються обговорення. Студентам надавалась можливість самостійно визначити, які найбільші труднощі для них становить навчальний процес у цілому, що перешкоджає комунікативній взаємодії і розвитку спілкування; які перепони вони відчувають у міжособистісній діяльності у групі, тобто, що заважає їм адаптуватися у ній, щоб легше вирішувати комунікативні завдання, почувати себе вільно і неупереджено. Завдання педагога полягало у тому, щоб контролювати процес висунення на обговорення поставлених проблем у діяльності групи, які, на їх думку, перешкоджають формуванню особистості, що безпосередньо впливає і на розвиток культури спілкування.

Під час таких занять ми часто використовували роботу у невеликих групах (4-7 студентів), завданням яких було сформувати власне бачення, висловитися з

приводу поставленого завдання. Після заслуховування окремої групи до загального обговорення окресленої проблеми підключалася група у цілому, студенти якої надавали влучні поради, ділилися досвідом вирішення проблем у невеликих колективах, маючи закордону практику (Великобританія, Німеччина, США).

Наведемо декілька запропонованих студентам проблемних ситуацій, які становлять бар'єри формування у групі затишної атмосфери, яка здатна сприяти ефективному розгортанню навчального процесу. Слід зазначити, що запропоновані темі, здебільшого пропонували самі студенти, а не викладачі. Ситуація вільного вибору, на нашу думку, здатна допомогти викладачеві об'єктивно, без нав'язування розібратися у перепонах міжкомунікативного зв'язку у діяльності групи й адаптації студента в ній.

- «Формування особистості студента в академічній групі».
- «Уміння спілкуватися – запорука успіху у діяльності групи і адаптації у ній».
- «Психологічний аспект позитивної атмосфери у групі».
- «Емоційно-чуттєвий бік формування комфортної комунікативної діяльності у студентській групі».
- «Гуманне ставлення до одногрупників, як невід'ємна частина вирішення особистісних проблем у групі».
- «Викладач, як особа, яка здатна ефективно впливати на вирішення конфліктних ситуацій, непорозумінь, негативної атмосфери в академічній групі».

Ситуація вільного вибору створила цікаву і водночас непередбачувану (активну, гармонійну, затишну) атмосферу в аудиторії. Так, студенти, які переважно були пасивними і відстороненими під час навчання, виявили високий рівень активності, жваво вступаючи у дискусію з означених проблем, працюючи у міні-групах. Натомість, студенти, які мали гарні знання і уміння, залюбки підтримували і заохочували до дискусії інших членів груп. Викладач, намагаючись не втручатися активно у хід бесіди, згодом із зацікавленням підтримував розмову і допомагав вирішувати проблемні ситуації студентам, пропонував шляхи подолання негараздів, які стосувалися емоційно-чуттєвого боку культури мовлення, гуманного ставлення у міжособистісному спілкуванні тощо. Слід вказати, що дискусія ставала більш жвавою і цікавою вже на наступних практичних заняттях з обраної тематики, а на перших заняттях доводилося докластати зусиль для того, щоб створити атмосферу «розкритості» і відвертої дискусії, під час якої студенти мали можливість не лише висловлювати власну думку, але й аргументувати і відстоювати її.

У напрямі формування *педагогічного забезпечення* професійної діяльності майбутніх менеджерів доречним було те, що ми запрошували на лекційні заняття провідних фахівців сфери менеджменту, які доносили студентам корисну інформацію, відповідали на питання, які хвилювали студентів, ділилися досвідом роботи на підприємствах, повідомляли про практичне вирішення різноманітних

комунікативних ситуацій в організаціях, підприємствах, фірмах тощо. Зокрема, викладачі з навчальної дисципліни «Конфліктологія» допомагали студентам практично вирішувати різноманітні професійні ситуації, запрошуючи їх до активної роботи щодо моделювання «умовного» колективу підприємства, до роботи якого було залучено міні-групи (7-9 студентів) і компетентних експертів, які давали оцінку ситуації, що склалася (додаток И. 11). Викладачами зазначеної дисципліни було широко використано тести і опитування серед студентів на виявлення рівня адаптації студентів у груповій взаємодії.

Зокрема, було запропоновано студентам опитувальник Томаса (Методика визначення типових способів реагування на конфліктну ситуацію).

Наведемо декілька питань тестової методики:

1. А. Інколи я даю можливість іншим взяти на себе відповідальність за вирішення суперечливого питання.

Б. Замість того, щоб обговорити те, з чим ми не згодні, я намагаюся звертати увагу на те, з чим ми обидва згодні.

2. А. Я намагаюся знайти компромісне рішення.

Б. Я прагну уладнати справу, враховуючи переконання іншої людини і свої власні.

Така форма роботи зі студентами в розрізі означеного курсу навала можливість усвідомлювати значущість умінь і знань культури мовлення, яка, на їх думку, відіграє безпосередню роль у становленні як особистості, так і набутті професійних здібностей, що допомагатиме у вирішенні завдань у майбутніх професійній діяльності. Цікавим є той факт, що студенти охоче відповідали на питання опитувальників, усвідомлюючи роль і значення напряму роботи, яку їм запропонували. Студентам легко вдавалося перевтілюватися, під час ділової гри у відповідного керівника або підлеглого, перебувати у ролі члена майбутнього колективу. Такий напрям роботи, запропонований в означеному практичному курсі, надав можливість сформувати у студентів значущість не лише спеціальних професійних умінь, які допоможуть у майбутньому, але й усвідомити роль першочергового значення культури спілкування в уявному колективі. Переконатися у цьому їм допомогли усні тренувальні професійні ситуації, в яких перебували студенти, коли вони відчували недоліки і «хиби» власного мовлення, недостатній рівень вільного поводження в колективі, недоліки щодо вживання професійної термінології тощо.

Слід вказати, що поряд із засвоєнням дидактичного матеріалу, студенти одержували корисні теоретичні і практичні знання щодо оформлення відповідної фахової документації. З огляду на зазначене, під час лекційних занять було використано мультимедійне технічне оснащення, де студентам було запропоновано відредувати зразки документів, якщо були наявні неточності, недоречності або документи було неправильно побудовано.

Література:

1. Ананьев, Б. Г. Человек как предмет познания / Б. Г. Ананьев. – 3-е изд. – Спб и др.: Питер, 2002 – 282 с. – (Мастера психологии).
2. Дружинин, В. Н. Психология общих способностей / В. Н. Дружинин. – 3-е изд. – Спб и др.: Питер, 2007. – 358 с.: ил. – (Мастера психологии).
3. Дружинин, В. Н. Психология семьи / В. Н. Дружинин. – 3-е изд. – Спб и др.: Питер, 2006. – 176 с.
4. Дружинин, В. Н. Психология способностей : избр. труды / В.Н. Дружинин. – М.: Ин-т психологии РАН, 2007. – 540 с. – (Выдающиеся ученые института психологии РАН).
5. Крутецкий, В. А. Психология : учеб. для пед. уч-щ / В. А. Крутецкий. – 2-изд., перераб. и доп. – М.: Просвещение, 1986. – 335 с.
6. Лейтес, Н. С. Возрастная одарённость и индивидуальные различия : избр. труды / Н. С. Лейтес. – 3-е изд., исп. и доп. – М. МПСИ ; Воронеж : МОДЭК, 2008. – 478 с. – (Психология России).
7. Панов, В. И. Психодидактика образовательных систем : теория практика / В. И. Панов. – Спб и др.: Питер, 2007. – 317 с.: ил. – (Практическая психология).

К.п.н. Плотникова О.В., Суханова В.К.

Дальневосточный федеральный университет, Россия

КОМПЕТЕНТНОСТНЫЙ ПОДХОД В ОРГАНИЗАЦИИ ФИЗИЧЕСКОГО ПРАКТИКУМА

Одним из важных направлений модернизации российского образования является использование компетентностного подхода к обучению. Он предполагает необходимость достижения образовательного результата нового типа, не сводимого к простой комбинации сведений и навыков, а ориентированного на решение реальных проблем.

Наиболее важными для подготовки профессионала, человека, способного решать задачи различной сложности и обладающего неким профессиональным универсализмом, являются ключевые компетенции, которые формируются на основе общепредметного содержания образования [1]. При этом предпочтение следует отдавать дисциплинам, которые в наибольшей мере развивают интеллектуальные способности студентов. Поэтому можно утверждать, что значительную роль в формировании ключевых компетенций могут сыграть дисциплины естественнонаучного цикла, прежде всего физика. Особенно актуальным при обучении физике является формирование ключевых компетенций, которые относятся к учебно-познавательным, информационным, коммуникативным [3]. Их важнейшими составляющими являются умения, которые по своему характе-

SPIS

PEDAGOGICZNE NAUKI

NOWOCZESNE METODY NAUCZANIA

Ishchenko V., Artiukh V. Video as an esp teaching tool.....	3
Антипенко О.Е. Обучение студентов-психологов организованное как модель профессиональной деятельности.....	5
Кунашенко Е.В. Формування мовно-мовленнєвої здатності студентів на основі розробленої методики педагогічної підготовки майбутніх менеджерів аграрного профілю.....	8
Плотникова О.В., Суханова В.К. Компетентностный подход в организации физического практикума.....	12
Сидельник А.И. Многоугольники и многогранники на решетках.....	15
Драч С.К. О билингвальном методе в обучении второму иностранному языку студентов туристического профиля.....	17
Дроздов В.Б., Зеленин А.Н. Мультимедийные технологии обучения с использованием тренажеров.....	19
Хворостов Д.А. Компьютер как новое средство обучения студентов художественно-графического факультета.....	21
Тимошик С. Методичні підходи до реалізації дидактичних можливостей курсу креслення у шкільних умовах.....	26
Tatiana V.Safonova, Marina V.Berezina Organization of polycultural education through information and communication technologies.....	27
Матюшина Л.Е. Потенциал полимодальных методов обучения на уроке музыки в начальной школе.....	30
Гагіна Н.В. Використання групового тренінгу в підготовці майбутніх менеджерів до конструктивного вирішення конфліктів.....	33
Яковлева Е.В., Макусева Т.Г. Некоторые аспекты формирования логической культуры студентов технических вузов.....	36
Савина Е.А. Электронный практикум по теоретической механике.....	41
Супрун О.В. Эффективность низкоэнергетического магнитолазерного воздействия в коррекции речевых нарушений у детей с задержкой психического развития.....	44
Легостава Т.В. Активізація пізнавальної діяльності учнів на уроках біології як засіб розвитку творчої особистості.....	47

Легостава Т.В. Використання технології схемних та знакових систем у викладанні біології в загальноосвітній школі	49
Расстегаева Е.С. Развитие элементарных математических представлений у детей с ЗПР	51
Зайцева И.С., Аксенова О.Ю., Зайцева Н.А. Использование информационных технологий в образовательном процессе	54
Смущенко І.А. Методика «безперервної ділової гри» як засіб інтенсифікації навчання різним видам мовленнєвої діяльності студентів вищих навчальних закладів економічного профілю	56
Богданова О.А. Возможности использования социальных сетей в образовании	58
Безродных Т.В. Новые роли преподавателя ВУЗа	61
Добротвор О.В. Організаційно-діяльнісна гра як метод комунікації	64
Кокухина З.П. Педагогические условия развития эмоционально – волевой сферы учащихся первой ступени	67
Кокухина З.П. Современный урок – стимул к успеху учителя и ученика.....	71
Перевалов А.В. Формирование экологической культуры учащихся средней школы на уроках по изучению основ атомной и ядерной физики	76
Квасній Л.Г., Татомир І.Л. Управлінсько-організаційні аспекти використання новітніх технологій навчання в Україні	79
Ягеніч Л.В. Формування у студентів адекватної самооцінки в процесі навчання англомовного аудіювання	81

